

INFORMATION FÖR FORDONSVERKSTÄDER

Denna skrift är tänkt som en hjälp för att informera om de grundläggande miljökrav som finns i *Miljöbalken (1998:808)* och andra bestämmelser för dig som bedriver fordonsverkstad. En bedömning görs i varje enskilt fall då olika förutsättningar kan medföra andra krav än de som anges här. Den bedömningen görs främst i samband med miljöenhetens tillsynsbesök.

Kemikalie- och oljehantering

Kemikalier bör förvaras inomhus på tätt underlag i utrymme utan golvbrunnar. Om golvbrunnar förekommer ska kemikalier inte kunna nå dessa vid olycka eller spill. Förvaringen bör ske inom invallning. En invallning bör rymma det största kärlets volym plus 10 % av den maximala volymen kemikalier som förvaras i invallningen samtidigt.

Aktuella säkerhetsdatablad över kemikalier som används i verksamheten ska finnas vid förvaringsplats för kemikalierna och tillgängligt för samtliga anställda som kommer i kontakt med dem.

Förvaring av farligt avfall

Farligt avfall som t.ex. batterier, spillolja, oljefilter, överblivna kemikalier och förbrukat absorbentmedel får inte blandas med varandra utan ska förvaras i separata kärl. Behållare med farligt avfall ska vara tydligt märkt med "farligt avfall" och typ av farligt avfall. Förvaringen av flytande farligt avfall bör precis som kemikalier i första hand ske inomhus på tätt underlag i utrymme utan golvbrunnar. Vid förvaring utomhus bör avfallet förvaras på en yta som är ogenomsläpplig, invallad och försedd med nederbördsskydd. Vid förvaring utomhus är det viktigt att tänka på att avfallet inte reagerar på temperaturförändringar, som frostsprängningar under vintern eller explosion vid höga temperaturer. Avfallsförvaringen bör skyddas med påkörningsskydd.

Anteckningar ska föras över varje slag av farligt avfall i verksamheten med information om vilka mängder som uppkommer årligen och vart avfallet transporteras. Anteckningarna ska sparas i minst tre år. Läs mer i *Avfallsförordningen (2011:927)*.

Transport av farligt avfall

Tillstånd krävs för transport av farligt avfall från verksamheter. Vid anlitan av transport av farligt avfall är det verksamhetens ansvar att kontrollera att transportören har tillstånd samt att mottagaren av det farliga avfallet har tillstånd för detta. När verksamhetsutövaren skickar iväg farligt avfall ska den som lämnar avfallet och den som tar emot avfallet skriva ett transportdokument. Detta ska göras för varje transport. Transportdokumentet ska innehålla uppgifter om avfallsslag och avfallsmängd samt vem som är mottagare. Transportdokumentet ska vara undertecknat av verksamhetsutövaren och finnas med under transporten.

Verksamhetsutövaren ska för tillsynsmyndigheten kunna ange vem som mottagit det farliga avfallet, avfallsslag och vilka volymer som överlämnats.

Verksamhetsutövaren har möjlighet att själv transportera mindre mängder farligt avfall från egen verksamhet. För det krävs en anmälan till länsstyrelsen. Anmälan gäller maximalt 100 kg eller 100 l farligt avfall farligt per kalenderår.

Cisterner

Om cisterner finns i verksamheten ska dessa kontrolleras med ett visst intervall för att undvika risk för läckage till omgivande mark och vatten. Nuvarande regler finns i *Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2003:24) om skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor*. Kopia av besiktningsprotokoll bör finnas tillgängligt vid miljöförvaltningens tillsyn. Tänk på att cisterner ska vara stadigt uppställda och inte placeras direkt på marken (korrosionsrisk) och bör förses med invallning. Miljö- och byggnadsnämnden kan med stöd av miljöbalken föreskriva invallning och nederbördsskydd för cisterner trots att man har fått tillstånd för lagring av brandfarliga varor utan krav på invallning. När en cistern tas ur bruk ska den rengöras invändigt och skrotas. Skrotningsintyg ska skickas in till miljöenheten.

Oljeavskiljare

Utgående spillvatten från verksamheten bör ledas genom en oljeavskiljare klass 1 enligt *Svensk standard (SS-EN 858-2)*. Oljeavskiljaren ska vara försedd med optiskt och akustiskt oljenivåalarm. Rutiner för kontroll av slam- och oljevolym och larm ska finnas i verksamheten. Besiktning av oljeavskiljarens skick ska ske minst var 5:e år av sakkunnig. Detta ska utföras av sakkunnig enligt standarden SS EN-858. Om besiktning ej har utförts under de senaste 5 åren ska det göras innan nästa tillsyn av verksamheten, år 2019. Utförda kontroller ska dokumenteras.

Äldre klass 2 avskiljare regleras inte av standarden. Många av de gamla avskiljarna kan vara utslitna och det är inte ovanligt att de läcker olja ut i omgivande mark. Därför kan det vara motiverat att även besiktiga dessa. Beroende på typ och omfattning av verksamhet gör miljö och bygg en bedömning om besiktning krävs eller inte.

Tömning av oljeavskiljare

Tömning av oljeavskiljare bör ske minst en gång per år eller oftare. Om inte verksamheten kan visa på ett lägre behov genom dokumenterad kontroll. Tvätträna eller golvbrunn med slamfång ansluten till oljeavskiljaren bör tömmas minst en gång per år. Slam från sandfång klassas som farligt avfall. Efter tömning ska avskiljaren återfyllas med vatten.

Avloppsvatten

Farligt avfall som olja, glykol och andra kemikalier får aldrig hällas ut i avloppet (även om avloppet är kopplat till oljeavskiljare).

Rutiner för åtgärder vid ett nödläge ska finnas. Utrustning för att stoppa och samla upp spill eller läckage bör finnas lättillgängligt i anslutning till utrymmen där flytande farligt avfall och kemikalier hanteras. Anordning för att effektivt täta såväl golvbrunnar som dagvattenbrunnar bör finnas i närheten och omedelbart kunna användas vid tillbud. Placering av dagvattenbrunnar på verksamhetsområdet bör vara känt av alla som arbetar i verksamheten.

Golvbrunnar bör dock undvikas i alla utrymmen där kemikalier eller flytande avfall hanteras.

Tvättvatten

Tvättvatten från tvätt av motordelar och detaljtvätt klassas som farligt avfall och ska hanteras därefter om inte motsatsen har bevisats. Tvättvatten från rengöring av verkstadsgolv bör också betraktas som farligt avfall om inte motsatsen har bevisats. Detta vatten får inte hällas ut i golvavloppet (även om avloppet är kopplat till oljeavskiljare). Tvättvattnet innehåller ofta höga halter av metaller, olja och andra föroreningar. Verkstadsgolv bör i första hand rengöras med torra metoder.